

Látogatóban a tudásbázisunkat adó amerikai partnereinknél

Mi, a Holstein Genetika Kft. munkatársai hiszünk abban, hogy tejtermelő partnereink sikeréhez nem csak kiváló minőségű termékeinkkel, hanem az általunk szerzett, nemzetközi alapokon nyugvó tudásbázissal is hozzá tudunk járulni. Ennek érdekében saját magunk képzésére is szervezünk tanulmányutakat a szellemi municiót biztosító amerikai partnercégeinkhez.

Idén januárban cégünk értékesítői stábjá (ifj. Akác Balázs, Alföldi László, André Gergely, Szilágyi László és Vörös Imre) látogattuk meg a Select Sires és a TechMix vállalatokat az Egyesült Államokban.

Tanulmányutunk első két napját Ohio állam Plain City nevű városában, a Select Sires központi telephelyén töltöttük. Megnéztük a termelőegységeket, a bikatartó létesítményeket. Betekintést kaptunk a tenyészbikák termeltetésébe a sperma levételétől az ejakulátum feldolgozásán át a dozírozásig. Fontos kiemelni a minőségbiztosítási okokból kialakított folyamatos kontroll rendszert. Monitorozás alatt áll az összes ejakulátum minősége, arról dokumentáció készül és biztosított a nyomon követhetőség. Már egy előszűrővel kizárják a hígításra alkalmatlan ejakulátumokat. Ezután egy többlépcsős, 5 kritériumos megfelelőségi vizsgálaton esnek át a tételék. Fontos kiemelni, hogy a motilitási vizsgálatot is számítógép végzi, így az elbírálás objektív módon történik. A hígítási folyamatban új

technológiával kezdenek dolgozni, a tejes és tojássárgás hígítókat részben kezdik kicserélni növényi eredetű (pl. szója) hígítókra. Ettől még kiegyensúlyozottabb minőséget és a fertőzések esélyének csökkenését várják. A bikák ugratása keresettségétől függően általában hetente két napon, napi két alkalommal történik, de a legnagyobb igénytel bíró bikáktól is csak minden másnap gyűjtenek spermát, elkerülendő a sperma minőségromlását okozható túlhajtottságot. A Select Sires független kimutatás szerint a legfertilisebb szaporítóanyagot előállító mesterséges termékenyítő vállalat Amerikában, s ezt a helyüket mindenképpen meg kívánják őrizni!

Egyedi felvezetés keretében volt szerencsénk élőben megnézni néhány Magyarországon is népszerű bikát: Mayflower, Morgan, Kingpin, Mogul, Davinci, Montross, Jedi, Gold Chip, Bradnick az ivadékvizsgálat, valamint idősebb évjáratokhoz tartoznak, de kiváló

egészségi állapotnak örvendenek a szakszerű tartás és termeltetés következtében. Az odafigyelés nem véletlen: egy-egy éllovas bika, például Montross értékét csak sokmillió dollárban lehet kifejezni!

Általában a genetikai előrehaladásról és ezzel összefüggésben a Select Sires tenyésztési programjáról Jeff Ziegler bikaanalista tartott számunkra előadásokat. A genetikai előrehaladás mértéke függ a genetikai sokfé-

leségtől, a szelekció pontosságától és intenzitásától, valamint a generációs intervallumtól. A genomika korában az utolsó háromban az irányban mozdult el, hogy az előrehaladás minden korábbi meghaladó ütemű, ráadásul egyre több tulajdonságra kiterjedő ismeretekkel rendelkezünk!

Ziegler úr szavai megerősítettek bennünket: továbbra is elmondható, hogy a Select Sires meghatározó szerepet játszik napjaink holstein-fríz tenyésztésében. Aktív,

sőt sokszor kezdeményező részese kutatási és fejlesztési programoknak, együttműködésben áll tudományos és szaktanácsadó intézményekkel, szervezetekkel. Eredményességét mi sem szemlélteti jobban, minthogy az ivadékvizsgálat 100-as TPI-listán jelenleg 42 bikája található, valamint ugyanezen a listán a bikák pedigréjének 85%-ában szerepel tőlük származó apaállat.

A Select-nél lévő aktív, ivadékvizsgálat bikák TPI átlaga 2407, míg az összes aktív amerikai holstein-fríz bikára vetítve ez a szám 2126. A Select Sires genomikus bikaparkjában már 3000 TPI fölötti kisbikák is megjelentek! A 2017. decemberi tenyészértékelés után a genomikus bikák top 200-as listáján 92 az anyacégünk tenyésztési programjából került ki.

A nagy verseny közepette elért éllovas pozíció megtartása a Select Sires számára csak úgy lehetséges, ha a mindenkori legfejlettebb technológiai, adatelemzési

A Select Sires-nél, Joel Mergler társaságában

ismereteket alkalmazzák, továbbá hasznosítják több évtizedes tenyésztői partneri kapcsolatrendszerüket. A bikák kiválasztása kétféle módon történik:

50%-ban a hagyományosnak mondható partnergazdaságokból a tenyésztők által előállított bikákat vásárolja meg a mesterséges állomás a genomvizsgálati eredmények függvényében,

50 %-ban pedig a Select Sires ART-programjából, a saját tulajdonú nőivarú állományból mosott petesejtekből IVF-fel nyert embriók beültetésével állítanak elő bikautódokat, azokat genomvizsgálatba vonják, majd a legértékesebbek termelésbe kerülnek. Az ART program sikeressége érdekében a vállalat 2017-ben 2 millió USD-t költött elit képességű nőivarú egyedek vásárlására!

Meg kell említeni azt is, hogy a tenyésztési cél nem csupán a legmagasabb TPI és Net Merit indexű bikák előállítása (noha az ebbéli perspektívát mutatja, hogy a Net Merit index számított elvi maximuma 6000 fölött van, miközben ma a felső szintet az 1000 körüli NM-értékű bikák jelentik), hanem bikákat előállítani minden valós piaci igény kielégítésére, amilyen például a genetikai szarvatlanság, a speciális tejfehérje összetétel, az outcross pedigre vagy épp a legelön való tartásra alkalmas tehén.

Istálló a Penterman Farmon

7H12165 Montross, az élő legenda

Tengerentúli tartózkodásunk egy hetének második felét takarmányos partnercégünk, a TechMix társvállalatánál, a Form-A-Feed vendéglátásában töltöttük. Hazánkban is tevékenykedő szaktanácsadó kollégánkkal, Travis Bischoffal látogattunk meg olyan Wisconsin-i telepeket, ahol ő végzi a takarmányozási szaktanácsadást, beleértve a receptúra-készítést is. Általánosságban elmondható volt ezekről a telepekről a 40 literes vagy afölötti átlagos napi fajlagos termelés, kiváló szaporodásbiológiával párosulva (az átlagos szervizperiódus mindenhol 130 nap alatt van). A felkeresett gazdaságok egyike sem használta a BST növekedési hormont a tejhozam fokozására, ugyanis 2018. január 1-jétől a tejfeldolgozó üzemek nem veszik át a tejet (vagy csak jóval a piaci ár alatt) olyan farmoktól, ahol hozamfokozásra hormont használnak.

Egy telepet emelnék ki az általunk meglátogatottak közül, ez a Penterman Farm. A család által működtetett üzemet 2002-ben alapította a tulajdonos holland házaspár 350 tehénnel. Fejt tehéneltszámuk mára elérte a 420-at, amitől persze ottani léptékkal nem számítanak nagy telepek. A megtermelt tej egy részét saját üzemükben feldolgozzák, sajtot készítve belőle. Büszkén említették, hogy termékekkel nagyon szép eredményeket értek már el különböző versenyeken. A farmon holstein-fríz és brown-swiss fajtájú tehennel dolgoznak. A nagy légtérű, pihenőxsboxos, homok almozású istállókban a tehének komfortérzete kiváló volt, s ezt 42 kg-os átlagos napi tejhozammal hálálták meg, ami mellé 4,2% tejszír és 3,2% tejfehérje tartalom társult. Takarmányozási oldalról némi kihívást jelentett a telep-

nek, hogy 2017-től a relatíve kevés földterület miatt csak kukorica-szilázt tudtak készíteni mint erjesztett tömegtakarmányt. Azonban ezt különböző melléktermékekkel (CGF, szójahéj, tejsavó) és abrakkal kiegészítve a TMR-t a tehének jól fogadják, amit a 28,6 kg-os szárazanyag-felvétel, valamint a termelés is jelez. A tehének elé a takarmánykiosztás napi egyszer történik. Az állományt naponta háromszor fejik.

Hetünk végén a Form-A-Feed által, tejtermelő farmerek számára évről-évre megszervezett konferencián vettünk részt, amelyre mindig januárban kerül sor. A kétnapos előadás sorozaton sok új és érdekes információt hallhattunk. A már Magyarországon, a Holstein Genetika Kft. rendezvényeiről is ismert Lance Baumgard professzor a stressz okozta lyukas bél szindrómáról és annak a ketőzissal való

összefüggéséről tartott előadást. Szó esett a kukoricaszilázs szemroppantottságának fontosságáról, és annak mérési lehetőségeiről, de a különböző ivarzás-szinkronizálási és ivarzás-megfigyelési módszerek eredményességének az összehasonlítása is téma volt. A munkaerőpiaci probléma jelen van az Egyesült Államokban is, ezért két előadás is behatóan foglalkozott a meglévő telepi dolgozók menedzsmentjének fontosságával.

Összességében elmondható, hogy igen tartalmas látogatásunk alatt ismét sok új és hasznos információval gazdagodtunk, amivel igyekszünk a hazai tejtermelők rendelkezésére állni a minőségi tejtermelés érdekében. Ismereteinket napi találkozásaink mellett különböző rendezvényeink, képzési programjaink keretében igyekszünk továbbadni.

André Gergely A Form-A-Feed konferencián

AZ ARANY STANDARD A TŐGYÁPOLÁSBAN

Prémium elő- és utófűrösztők

PRE-GOLD **UDDERgold[®] PLATINUM**

4XLA[®] **Alcide Milk gold Standard**

Az ALCIDE egy ECOLAB F&B prémium márká -
Kizárólagos magyarországi forgalmazó a Holstein Genetika Kft.
2100 Gódbillő, Pattantyús Ábrahám krt. 11. Tel.: +36-28/510-060
info@holstein-genetika.hu

www.holstein-genetika.hu